

ETTEVÕTETE MAKSEKÄITUMINE

2009/2010 teisel poolaastal
Maksehäireregistri statistika põhjal

25. jaanuar 2011. a.

Sisukord

Sissejuhatus	3
Maksehäireregistri statistikas kasutatud valimi põhimõtted ja iseloomustus	4
Ettevõtete jagunemine Krediidiinfo krediidi hinnangu alusel	7
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus tegevusalati	10
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu kasvu dünaamika	12
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus maakonniti	13
Maksehäirete ja maksuvõlgade summa muutus tegevusalati	15
Maksehäirete ja maksuvõlgade summa kasvu dünaamika	17
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus ettevõtte suuruse järgi	18

Sissejuhatus

AS Krediidiinfo Maksehäireregistri statistika eesmärgiks on jälgida Eesti ettevõtete maksekäitumist ning sellest lähtuvalt reguleerida ettevõtete krediidihindamise metoodikat, et võimaldada otsuste tegijatele kvaliteetset krediidualast informatsiooni.

Käesolevas väljaandes võrreldakse Eestis aktiivselt tegutsevate ettevõtete maksekäitumist 2009. ja 2010. a teisel poolaastal tegevusalade, maakondade ja ettevõtete suuruse lõikes. Maksehäireregistri statistika põhineb Ametliku Maksehäireregistri ning Maksu- ja Tolliameti andmetel.

Ametlik Maksehäireregister on AS Krediidiinfo hallatav register, mis sisaldab viivitusse jäänud makseid nii ettevõtete kui ka eraisikute kohta. Maksehäire on laenusaja poolt rahalise kohustuse täitmata jätmise rohkem kui 45 päeva arvates maksetähtpäevale järgnevast päevast. Maksehäireks loetakse võlgnevust alates 30 eurost koos intresside ja viivistega. Maksuvõlgade osas on Maksehäireregistri statistikasse kaastatud võlad alates 640 eurost.

Maksehäireregistri statistikas kasutatud valimi põhimõtted ja iseloomustus

Maksehäireregistri statistikas võrreldakse Eestis aktiivselt tegutsevate ettevõtete maksekäitumist 2009. ja 2010. a teisel poolaastal.

Aktiivselt tegutsevaks ettevõtteks on loetud neid ettevõtteid, mis on äriregistrile esitanud viimase(d) majandusaasta aruande(d), on jätkuvalt tegutsevad majandusüksused (v.a. likvideerimisel või sundlõpetamisel olevad, pankrotistunud või äriregistrist kustutatud ettevõtted), määratlenud ühingu põhitegevusala ja näidanud viimasel aruandeperioodil müügitulusid.

Valimisse kaasatud ettevõtted jaotati järgmiste tunnuste alusel:

- põhitegevusala,
- asukoht,
- ettevõtte suurus.

Aktiivsete ettevõtete maksekäitumise statistika 2009. ja 2010. a teise poolaasta valimi suuruseks kujunes 45 088 ettevõtet.

Ettevõtete jaotumine valimis tegevusalati

Ettevõtete liigitamiseks tegevusaladesse kasutati EMTAK 2008 (Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator 2008) esimese taseme jaotust.

EMTAK kood	Tegevusala	Ettevõtete arv	Osakaal, %
A	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	1 745	3,9
B, C	Mäetööstus ja töötlev tööstus	4 478	9,9
D	El.energia-, gaasi, auru ja õhuga varustamine	196	0,4
E	Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	228	0,5
F	Ehitus	5 846	13,0
G	Hulgi- ja jaekaubandus	10 861	24,1
H	Veondus ja laondus	3 340	7,4
I	Majutus ja toitlustus	1 536	3,4
J	Info ja side	1 890	4,2
K	Finants- ja kindlustustegevus	598	1,3
L	Kinnisvaraalaane tegevus	3 678	8,2
M	Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	6 437	14,3
N	Haldus- ja abitegevused	2 329	5,2
R, S	Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	1 926	4,3
	Kõik ettevõtted valimis	45 088	100,0

Valimist jäeti välja järgmised tegevusalad: O (avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus), P (haridus), Q (tervishoid ja sotsiaalhoolekanne), T (kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine) ja U (eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus).

Ettevõtete jaotumine valimis maakonniti

Maakond	Ettevõtete arv	Osakaal, %
Harjumaa	26 795	59,4
Hiiumaa	269	0,6
Ida-Virumaa	2 245	5,0
Jõgevamaa	636	1,4
Järvamaa	674	1,5
Läänemaa	629	1,4
Lääne-Virumaa	1 516	3,4
Põlvamaa	565	1,3
Pärnumaa	2 484	5,5
Raplamaa	946	2,1
Saaremaa	931	2,1
Tartumaa	4 885	10,8
Valgamaa	613	1,4
Viljandimaa	1 149	2,5
Võrumaa	751	1,7
Kõik ettevõtted valimis	45 088	100,0

Ettevõtete jaotumine valimis suuruse järgi

Ettevõtete suuruse määramiseks kasutati töötajate arvu, mida erinevad majandusstatistilised väljaanded kasutavad suuruskriteeriumina kõige sagedamini.

Suurusklass	Töötajate arv	Kokku	Osakaal, %
Mikroettevõtted	vähem kui 10	39 217	87,0
Väikeettevõtted	10-49	4 708	10,4
Keskised ettevõtted	50-249	1 001	2,2
Suureettevõtted	250 ja enam	162	0,4
Kõik ettevõtted valimis		45 088	100,0

Ettevõtete jagunemine Krediidiinfo krediidiinnangu alusel

Krediidiinfo krediidiinnang baseerub lühi- ja pikaajalise maksejõuetuse tõenäosuse arvutusel – see on lühiajalise ja pikaajalise maksejõuetuse tõenäosusprotsentide lihtsustatud väljund. Lühi- ja pikaajaline maksejõuetuse tõenäosus ennustab, kui suur on tõenäosus, et ettevõtte jätab arved maksmata ehk kui suur on risk, et ettevõtte muutub lühi- või pikaajaliselt maksejõuetuks.

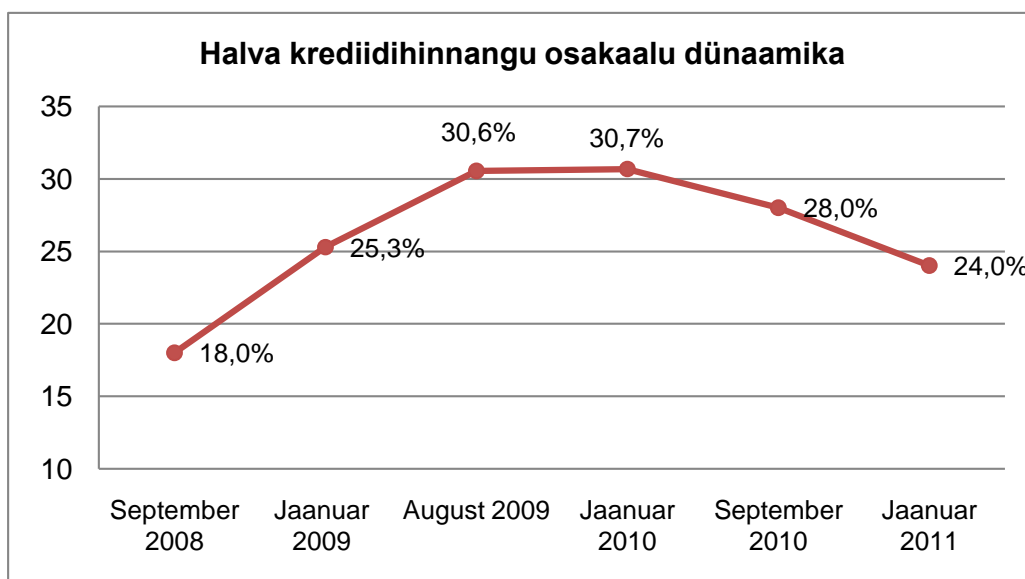
Lühiajaliselt maksejõuetuks loetakse ettevõtteid, mille tähtaja ületanud võlgade keskmine pikkus on vähem kui 120 päeva, teisisõnu on need ajutiste makseraskustega ettevõtted. Pikaajaliselt maksejõuetuks loetakse ettevõtteid, mille tähtaja ületanud võlgade keskmine pikkus on rohkem kui 120 päeva. Pikaajaliselt maksejõuetu ettevõtte on pankrotiohus ettevõtte.

Ettevõtte krediidiinnang on halb, kui selle pikaajaline maksejõuetuse tõenäosus on lubatud normist suurem. Olulisteks näitajateks maksjõuetuse tõenäosuse arvutamisel on maksehäiretele ja maksuvõlgadele lisaks ka ettevõtte juhi taust, finantsinfo ning tegevusala.

Krediidiinnangu andmiseks on ettevõtted jagatud kaheks:

- 1) hea krediidiinnanguga ettevõtted – krediit aktsepteeritav,
- 2) halva krediidiinnanguga ettevõtted – krediit mitteaktsepteeritav.

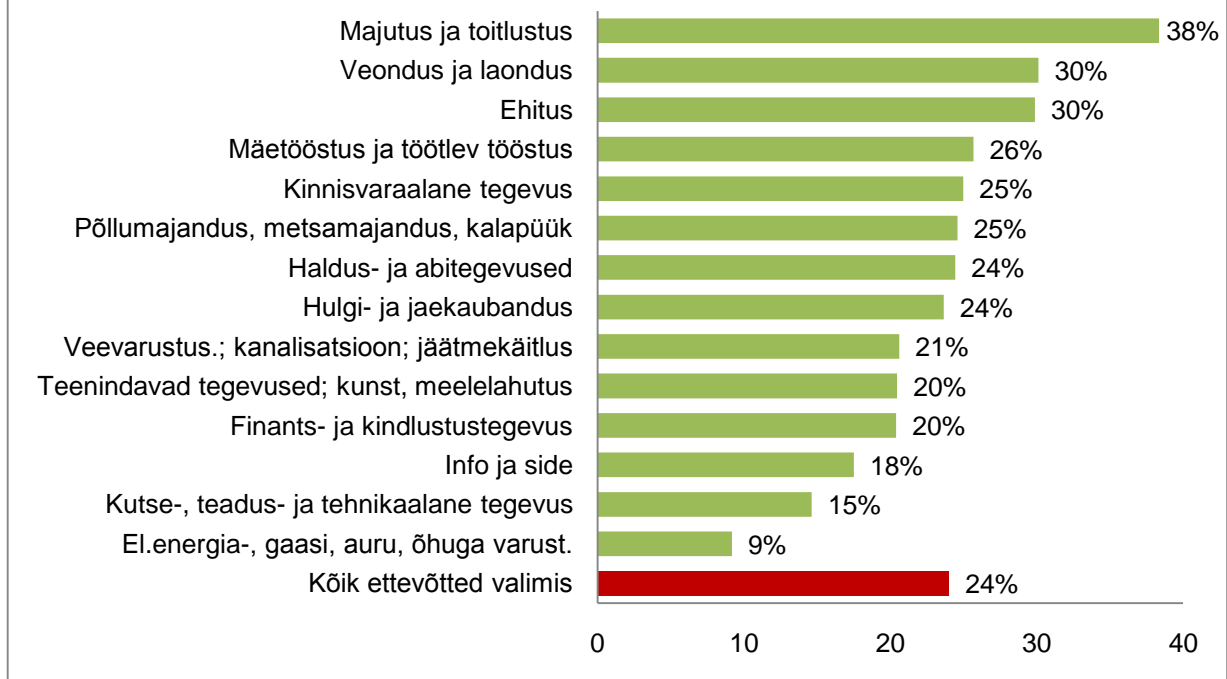
Maksehäireregistri statistika valimisse kaasatud ettevõtted jaotusid erinevatel vaatlusperioodidel halva krediidiinnangu alusel järgmiselt:

Ettevõtted krediidi hinnangu alusel tegevusalade lõikes,
2011. a jaanuari seisuga

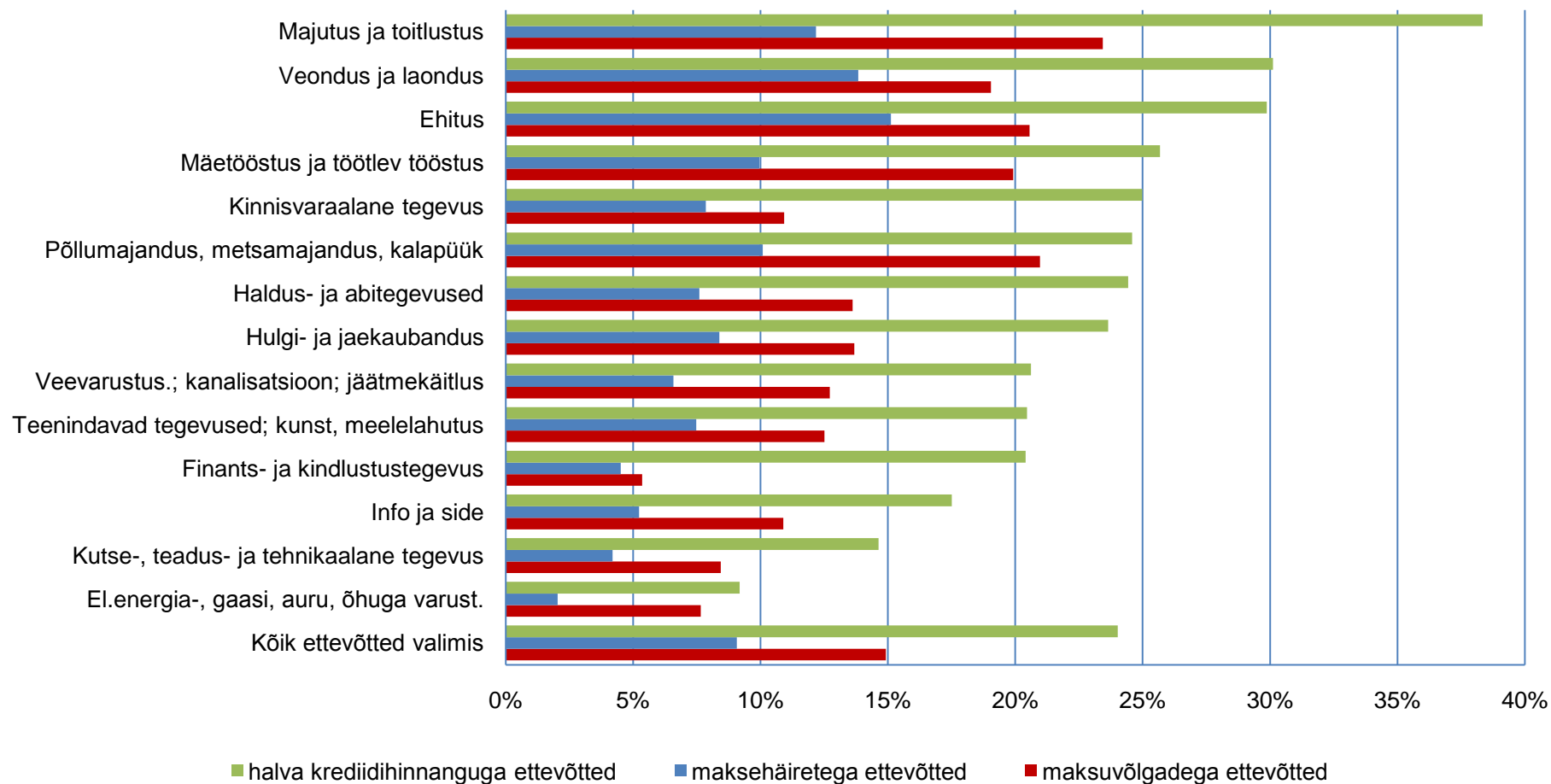
Tegevusala	Hea	Halb	Kokku	Hea	Halb	Kokku
	ettevõtete arv			osakaal tegevusalas, %		
Põllumajandus, metsamajandus, kalapüük	1 316	429	1 745	75,4	24,6	100,0
Mäetööstus ja töötlev tööstus	3 328	1 150	4 478	74,3	25,7	100,0
El.energia-, gaasi, auru, õhuga varust.	178	18	196	90,8	9,2	100,0
Veevarustus.; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	181	47	228	79,4	20,6	100,0
Ehitus	4 100	1 746	5 846	70,1	29,9	100,0
Hulgi- ja jaekaubandus	8 293	2 568	10 861	76,4	23,6	100,0
Veondus ja laondus	2 334	1 006	3 340	69,9	30,1	100,0
Majutus ja toitlustus	947	589	1 536	61,7	38,3	100,0
Info ja side	1 559	331	1 890	82,5	17,5	100,0
Finants- ja kindlustustegevus	476	122	598	79,6	20,4	100,0
Kinnisvaraalaane tegevus	2 759	919	3 678	75,0	25,0	100,0
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	5 495	942	6 437	85,4	14,6	100,0
Haldus- ja abitegevused	1 760	569	2 329	75,6	24,4	100,0
Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	1 532	394	1 926	79,5	20,5	100,0
Kõik ettevõtted valimis	34 258	10 830	45 088	76,0	24,0	100,0

Halva krediidi hinnanguga ettevõtete osakaal tegevusalas,
2011. a jaanuarikuu seisuga

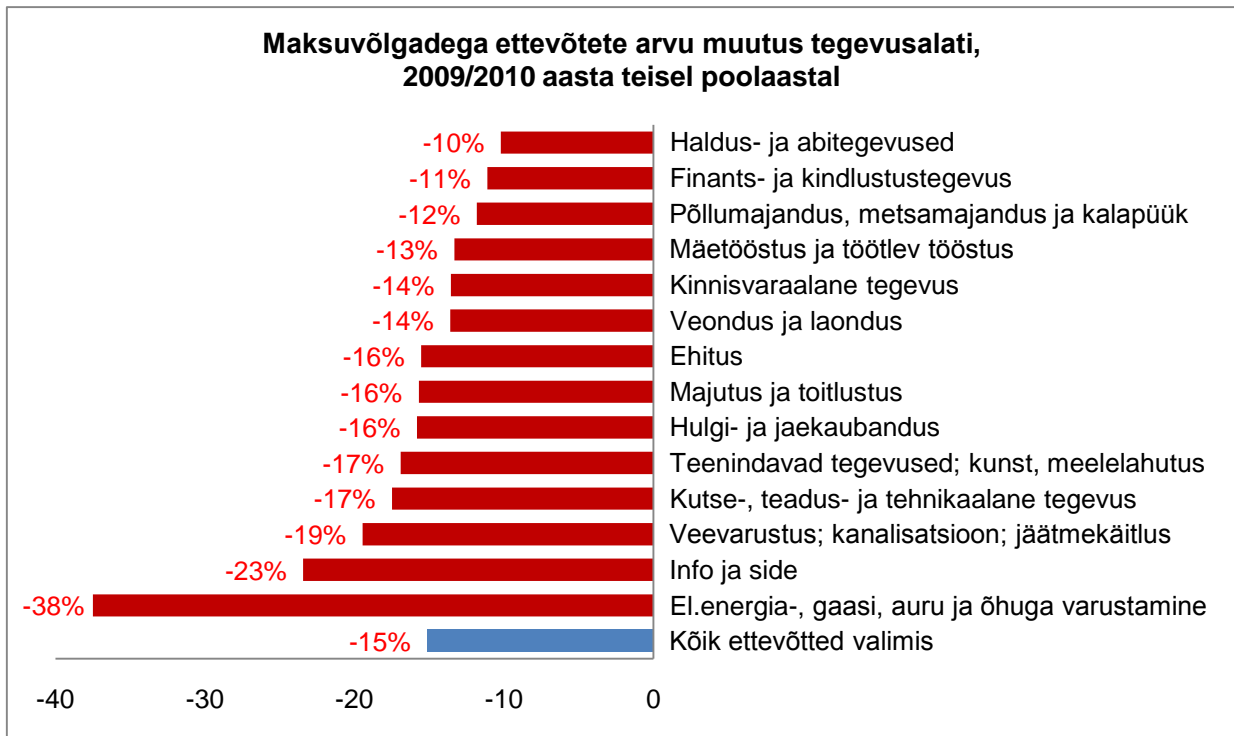
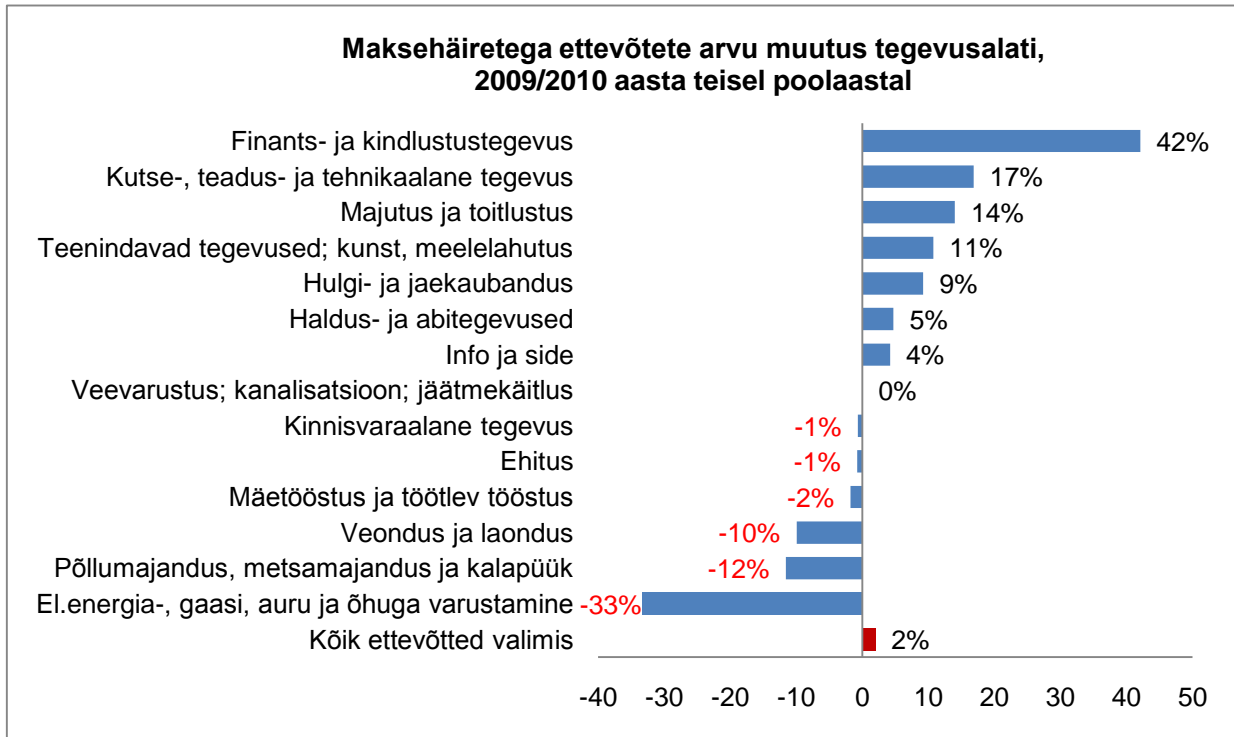

Halva krediidihinnangu (jaanuar 2011), maksuvõlgade ja maksehäiretega (2010. a II pa) ettevõtete osakaalud tegevusalati

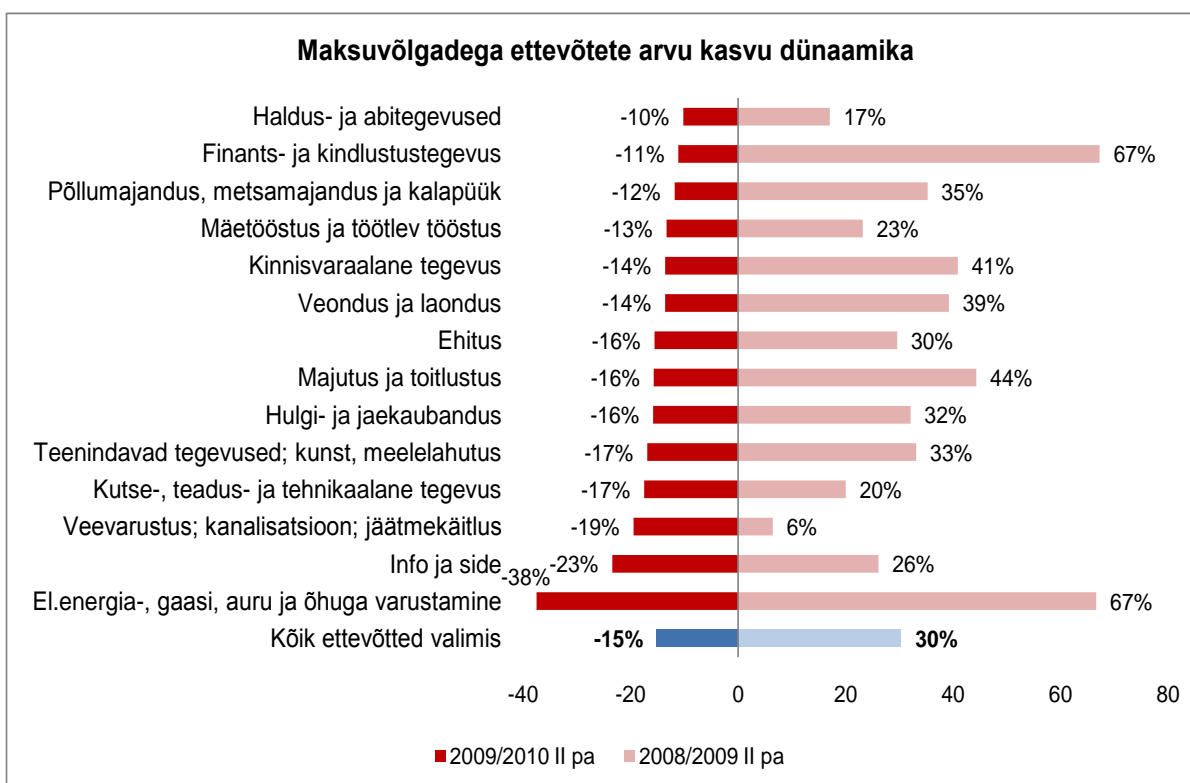
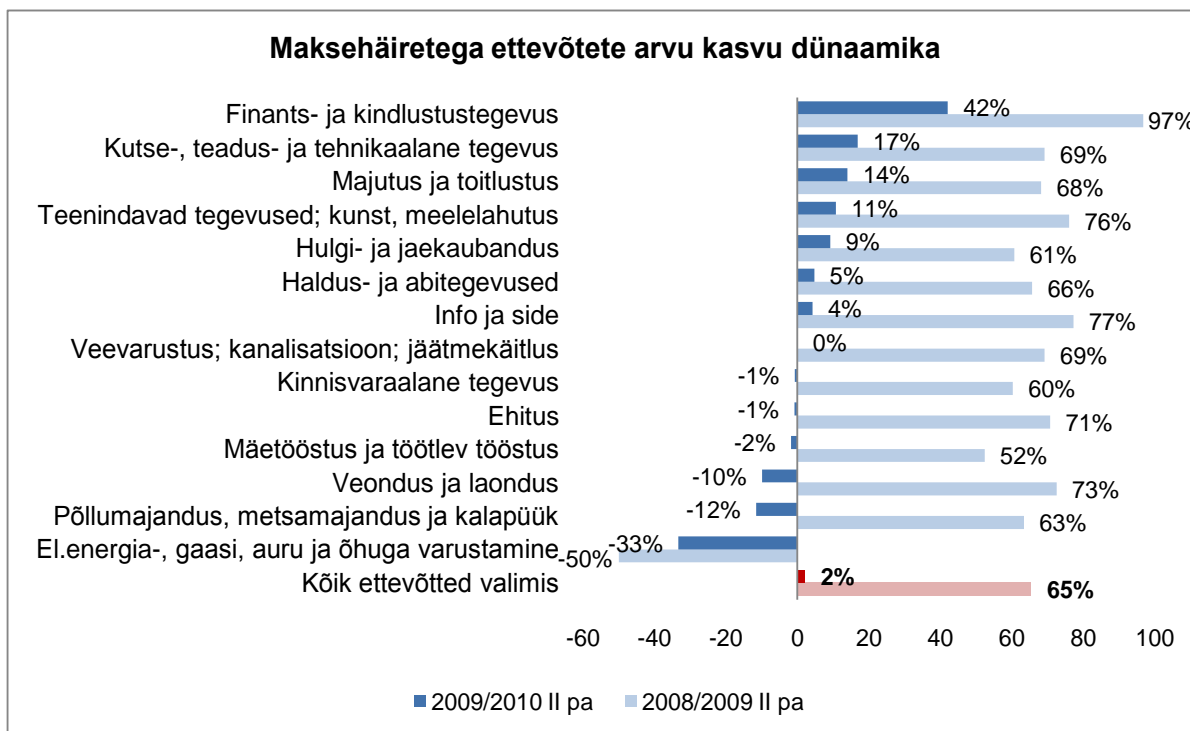

Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus tegevusalati,
2009/2010 teisel poolaastal

Tegevusala	Maksehäiretega ettevõtteid			Maksuvõlgadega ettevõtteid		
	II pa		Muutus, %	II pa		Muutus, %
	2009	2010		2009	2010	
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	199	176	-11,6	415	366	-11,8
Mäetööstus ja töötlev tööstus	454	446	-1,8	1 029	892	-13,3
El.energia-, gaasi, auru ja õhuga varustamine	6	4	-33,3	24	15	-37,5
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	15	15	0,0	36	29	-19,4
Ehitus	891	884	-0,8	1 423	1 202	-15,5
Hulgi- ja jaekaubandus	834	911	9,2	1 765	1 486	-15,8
Veondus ja laondus	513	462	-9,9	736	636	-13,6
Majutus ja toitlustus	164	187	14,0	427	360	-15,7
Info ja side	95	99	4,2	269	206	-23,4
Finants- ja kindlustustegevus	19	27	42,1	36	32	-11,1
Kinnisvaraalane tegevus	291	289	-0,7	465	402	-13,5
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	231	270	16,9	658	543	-17,5
Haldus- ja abitegevused	169	177	4,7	353	317	-10,2
Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	130	144	10,8	290	241	-16,9
Kõik ettevõtted valimis	4 011	4 091	2,0	7 926	6 727	-15,1

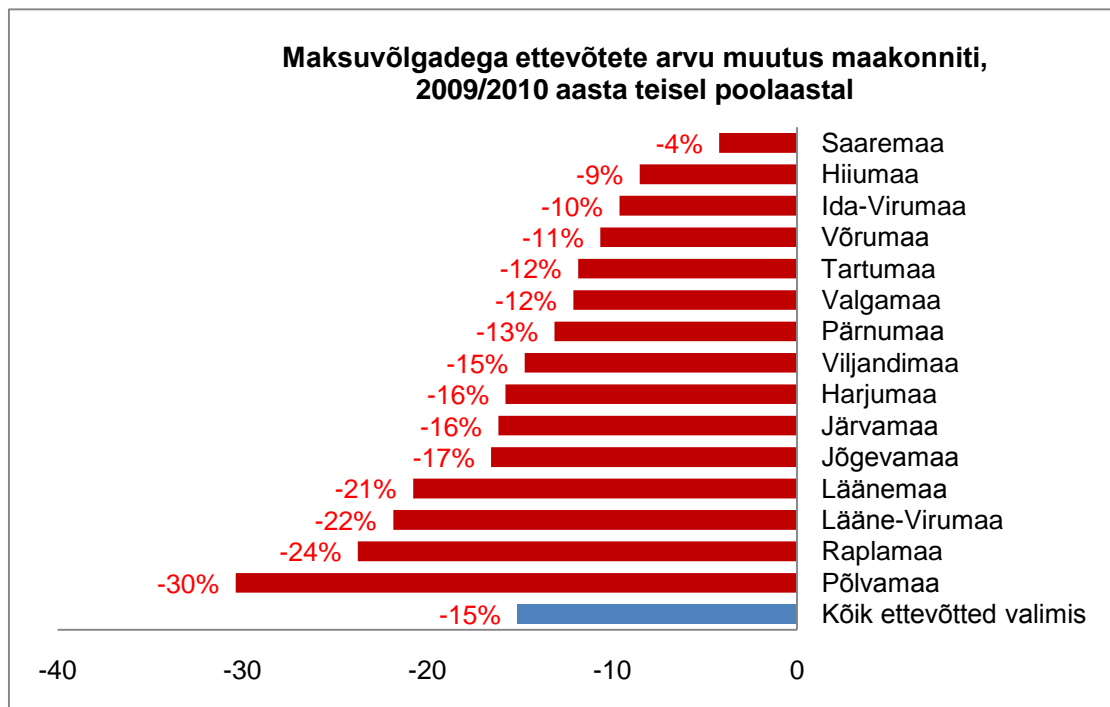
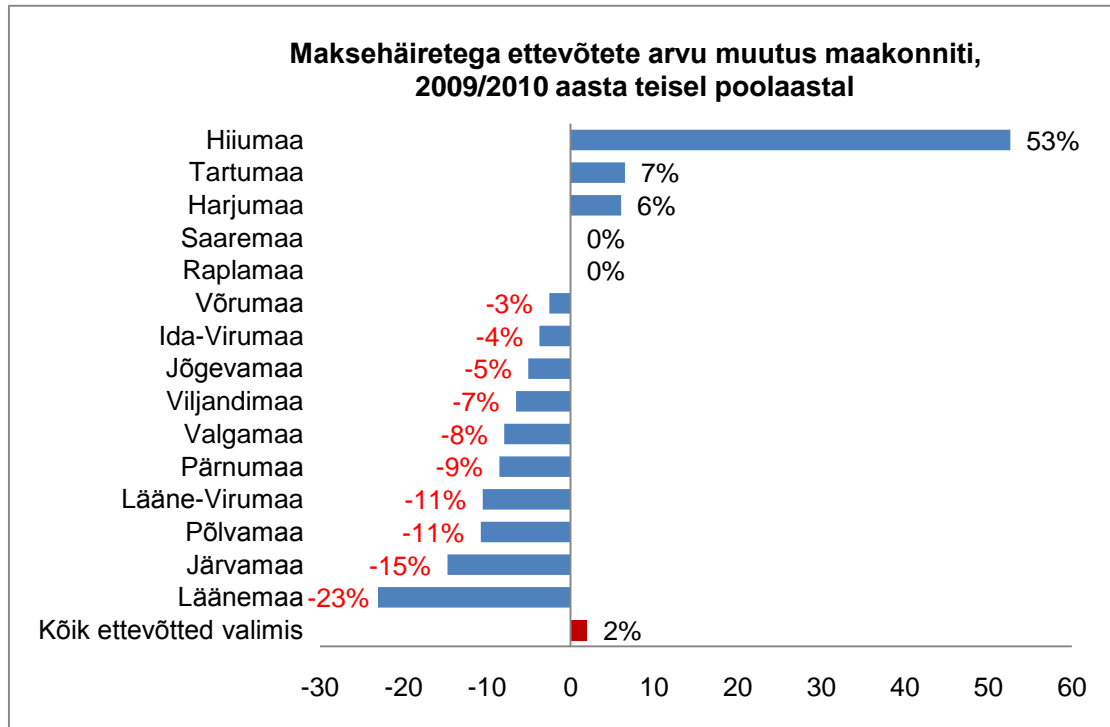

Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu kasvu dünaamika, 2009/2010 ja 2008/2009 teisel poolaastal

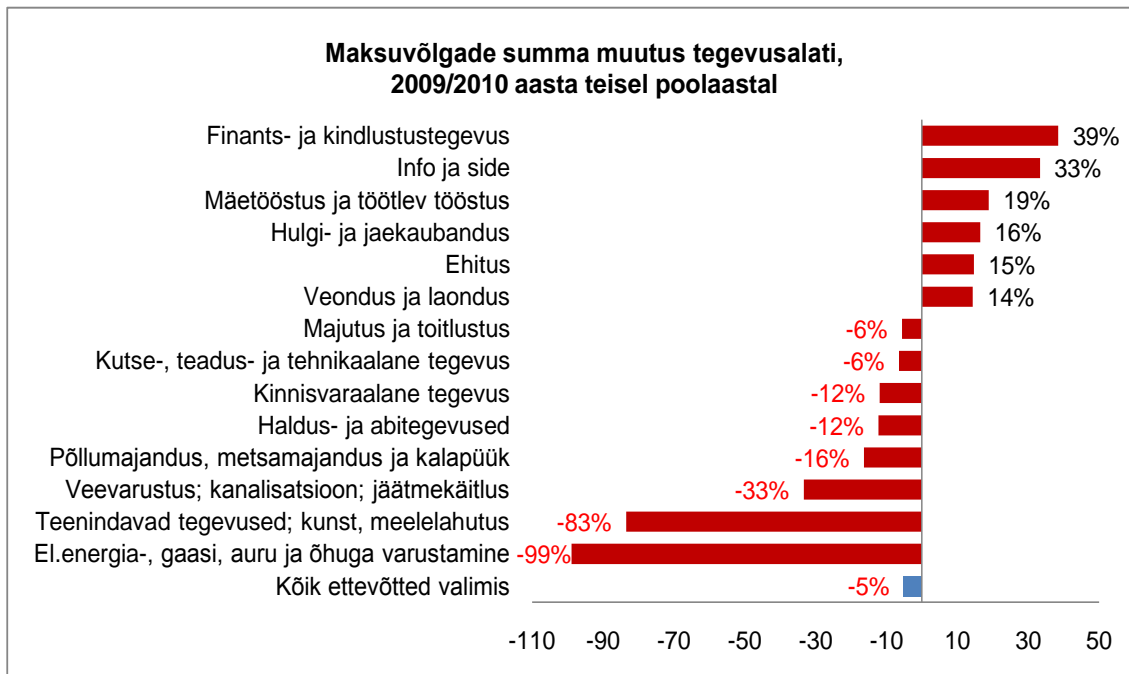
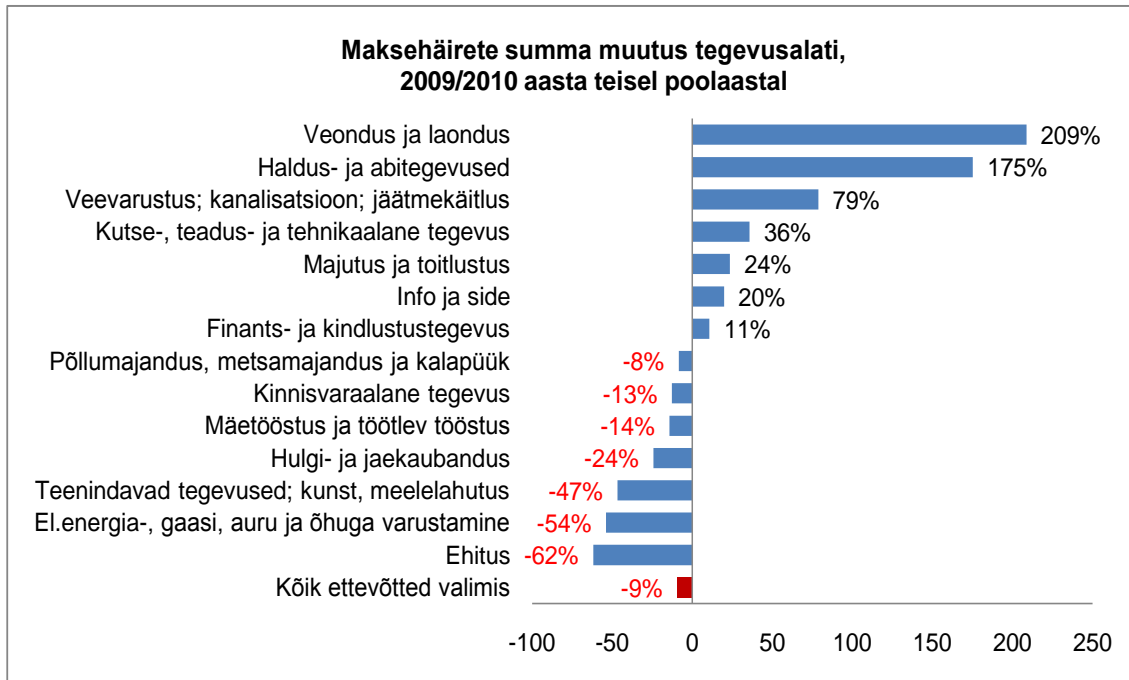
**Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus maakonniti,
2009/2010 teisel poolaastal**

Maakond	Maksehäiretega ettevõtteid			Maksuvõlgadega ettevõtteid		
	II pa		Muutus, %	II pa		Muutus, %
	2009	2010		2009	2010	
Harjumaa	2 212	2 346	6,1	4 369	3 680	-15,8
Hiiumaa	19	29	52,6	47	43	-8,5
Ida-Virumaa	295	284	-3,7	489	442	-9,6
Jõgevamaa	59	56	-5,1	139	116	-16,5
Järvamaa	61	52	-14,8	130	109	-16,2
Läänemaa	52	40	-23,1	130	103	-20,8
Lääne-Virumaa	152	136	-10,5	325	254	-21,8
Põlvamaa	65	58	-10,8	135	94	-30,4
Pärnumaa	246	225	-8,5	465	404	-13,1
Raplamaa	80	80	0,0	181	138	-23,8
Saaremaa	77	77	0,0	166	159	-4,2
Tartumaa	445	474	6,5	861	759	-11,8
Valgamaa	63	58	-7,9	124	109	-12,1
Viljandimaa	107	100	-6,5	224	191	-14,7
Võrumaa	78	76	-2,6	141	126	-10,6
Kõik ettevõtted valimis	4 011	4 091	2,0	7 926	6 727	-15,1

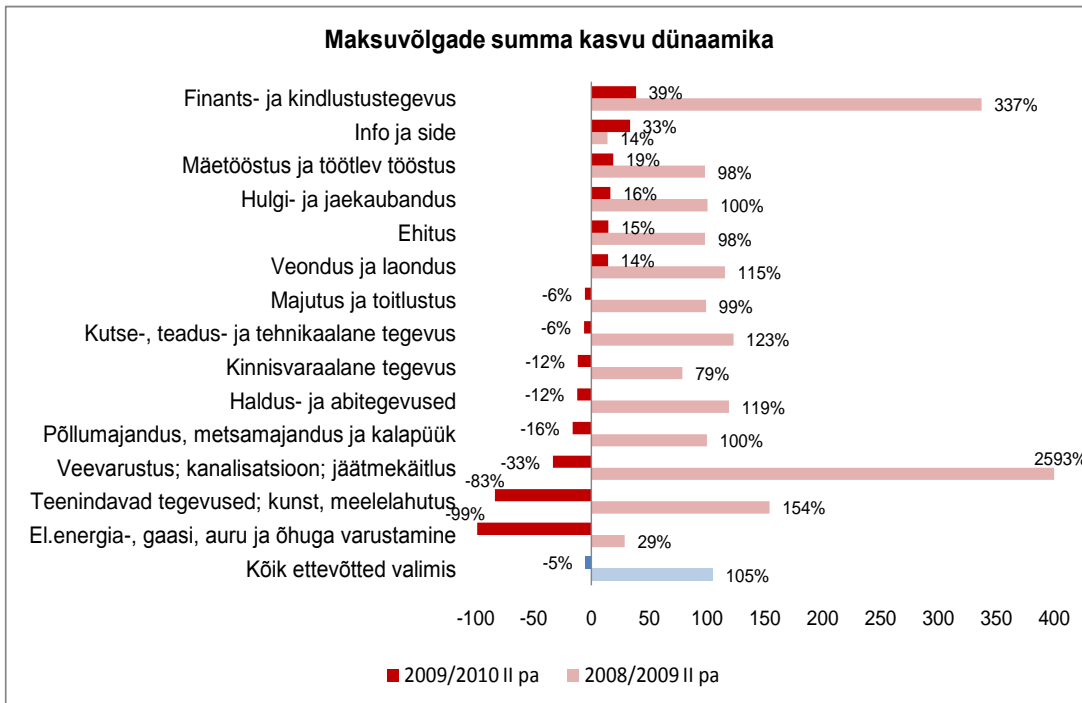
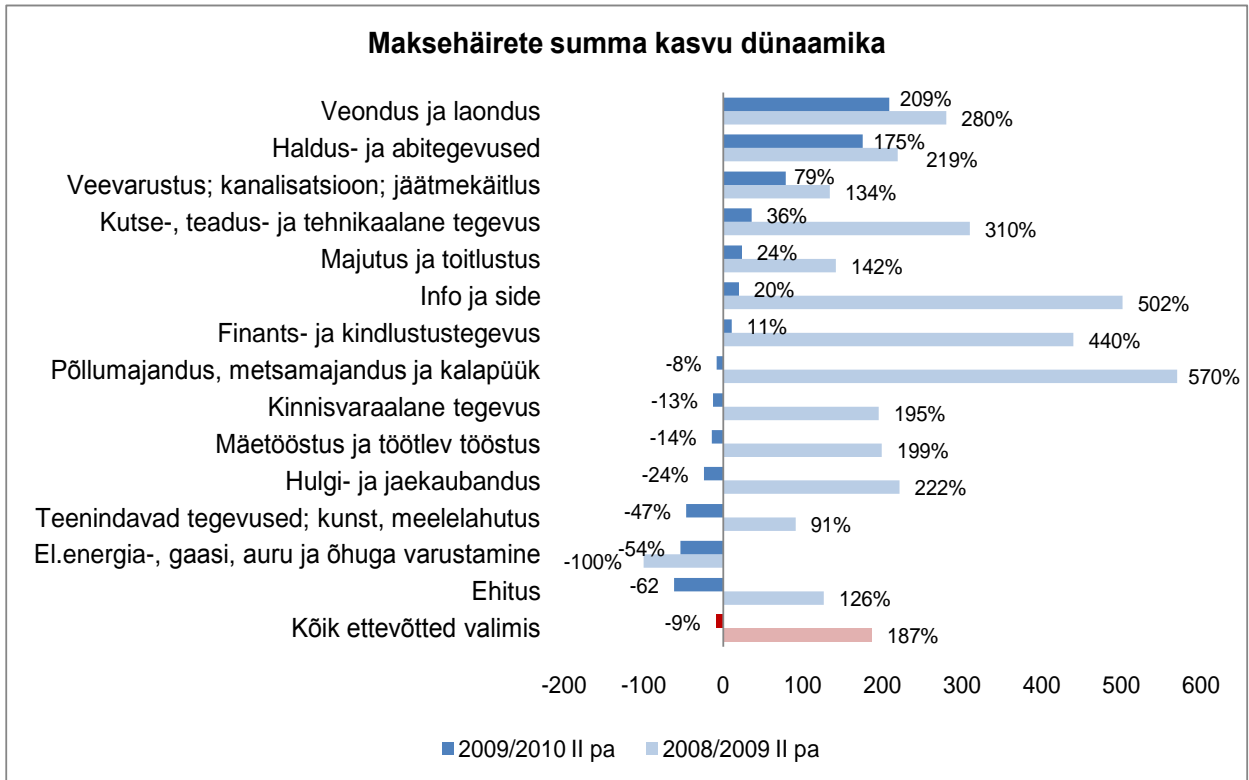
**Maksehäirete ja maksuvõlgade summa muutus tegevusalati (tuh. eurot),
2009/2010 teisel poolaastal**

Tegevusala	Maksehäirete summa			Maksuvõlgade summa		
	II pa		Muutus, %	II pa		Muutus, %
	2009	2010		2009	2010	
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	8 587	7 872	-8,3	6 900	5 774	-16,3
Mäetööstus ja töötlev tööstus	11 267	9 670	-14,2	19 386	23 050	18,9
El.energia-, gaasi, auru ja õhuga varustamine	41	19	-53,8	5 369	64	-98,8
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	54	97	78,7	898	599	-33,3
Ehitus	27 066	10 328	-61,8	12 104	13 885	14,7
Hulgi- ja jaekaubandus	13 457	10 200	-24,2	19 678	22 920	16,5
Veondus ja laondus	7 286	22 498	208,8	8 011	9 164	14,4
Majutus ja toitlustus	1 474	1 821	23,6	4 975	4 697	-5,6
Info ja side	363	436	19,9	3 392	4 523	33,3
Finants- ja kindlustustegevus	616	683	10,8	352	488	38,5
Kinnisvaraalane tegevus	67 907	59 343	-12,6	5 913	5 210	-11,9
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1 489	2 024	35,9	3 783	3 541	-6,4
Haldus- ja abitegevused	1 683	4 632	175,3	3 971	3 484	-12,3
Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	4 466	2 384	-46,6	9 504	1 572	-83,5
Kõik ettevõtted valimis	145 757	132 006	-9,4	104 237	98 967	-5,1

Maksehäirete ja maksuvõlgade summa kasvu dünaamika, 2009/2010 ja 2008/2009 teisel poolaastal

Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus ettevõtte suuruse järgi, 2009/2010 teisel poolaastal

Suurusklass	Töötajate arv	Maksehäiretega ettevõtteid		
		II pa		Muutus, %
		2009	2010	
Mikroettevõtted	vähem kui 10	3 450	3 515	1,9
Väikeettevõtted	10-49	472	488	3,4
Keskmsed ettevõtted	50-249	78	79	1,3
Suurettevõtted	250 ja enam	11	9	-18,2
Kõik ettevõtted valimis		4 011	4 091	2,0

Suurusklass	Töötajate arv	Maksuvõlgadega ettevõtteid		
		II pa		Muutus, %
		2009	2010	
Mikroettevõtted	vähem kui 10	6 612	5 547	-16,1
Väikeettevõtted	10-49	1 139	1 018	-10,6
Keskmsed ettevõtted	50-249	158	149	-5,7
Suurettevõtted	250 ja enam	17	13	-23,5
Kõik ettevõtted valimis		7 926	6 727	-15,1

